Ἐπιμέλεια ΘΑΝΑΣΗ ΓΚΟΒΑ

ΑΧΑΪΚΑ καὶ ΑΜΑ

ΓΙΑ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ καὶ τῆς δημοσίας διοικήσεως μιλᾶμε γενικὰ καὶ ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα. — Ἀλλὰ πιὸ πολὺ μιλοῦν (καὶ δροῦν) σὲ ἄλλες περισσότερο ἀνεπτυγμένες χῶρες ποὺ οἱ δημόσιες διοικήσεις τους θεωροῦνται λίγο πολὺ πρότυπα. — Στὴν Ἀμερικὴ ὁ πρόεδρος Κάρτερ, ὑπέγραψε τὸν Ἀπρίλιο, ὅπως εἶχε ὑποσχεθῆ προεκλογικὰ τὸ νόμο ποὺ τὸν ἐξουσιοδοτεῖ νὰ ἀναδιοργανώση ὁλόκληρη τὴν ὁμοσπονδιακὴ διοίκηση τῆς χώρας, μαζὶ καὶ τὸν Λευκὸ Οἶκο. — Τὰ δύο ἑκατομμύρια Ἀμερικανοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι εἶναι ἀνήσυχοι γιὰ τὸ τί ἀκριβῶς προβλέπει ἐπὶ τοῦ προσκειμένου ἡ νέα ἀμερικανικὴ νομοθεσία ❖ ΛΟΓΙΑ ΕΔΩ, ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ, ὁπωσδήποτε ἡ μεταρρυθμιστικὴ κίνηση μεταδίδεται σὲ πολλὲς χῶρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. — Καὶ δὲν εἶναι μόνο ἡ κίνηση. — Εἶναι καὶ ἡ δύναμη ποὺ τὴν ἐνθαρρύνει καὶ τὴν ὁσθολογεῖ. — Μιὰ νέα ἐπιστήμη ποὺ διδάσκεται κιόλας στὶς ΗΠΑ. — Καὶ θὰ διδάσκεται ἴσως σύντομα σὲ πανεπιστημιακὸ ἐπίπεδο στὴν Εὐρώπη. — Στὴν οὐσία πρόκειται γιὰ τὸ δημόσιο μάνατζμεντ. — Ἀλλὰ ποιὰ εἶναι ἡ φιλοσοφία του; — Νὰ κινεῖται ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς μὲ τὸν ὀρθολογισμὸ καὶ ρεαλισμὸ καὶ τὴν ταχύτητα τῶν ἐπιχειρήσεων.

ΠΡΩΪΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

«Κατὰ τῶν σιτοπωλῶν»

ΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ τοῦ κατανεμηθέντος διατρέχει κίνδυνο ἀπὸ τὴν ἀλόγιστη συμπεριφορὰ τοῦ ἰδίου. Ὅταν ἡ δεπάνη του δὲν ἔχει μέτρο καὶ χρόνο, ὅταν στρέφεται σὲ ἀγαθὰ ποὺ δὲν τοῦ χρειάζονται, ὅταν προεξοφλεῖ μελλοντικὰ τὸν εἰσοδήματα γιὰ νὰ ἀποκτήση προϊόντα ποὺ τοῦ παρουσιάζονται σὰν νέα, ὅταν πάνω ἀπὸ τὸ οἰκονομικό του συμφέρον τοποθετεῖ τὸ κοινωνικὸ φευτεγιόντρο, ὅταν παρασύρεται ἀπὸ παροδικὲς μεταβολὲς τῶν τιμῶν καὶ σπεύδει νὰ ἀγοράση ἀγαθὰ ποὺ δὲν τοῦ χρειάζονται, ἁπλῶς καὶ μόνο γιὰ νὰ τὰ ἀποθηματοποιήση, τότε εὐξάνει τεχνητὰ τὴ ζήτηση καὶ γίνεται ἔτσι συνεργὸς στὴν ἄνοδο τῶν τιμῶν καὶ στὴ φαυλοκίδευση τοῦ εἰσοδήματός του.

Ἀλλὰ ὁ καταναλωτὴς γίνεται πολλὲς φορὲς θῦμα κι' ἀπὸ ἄλλη πλευρά. Γιατὶ δὲν ἐπιδιώκει τὴν ἐπιβαλλόμενη συμπεριφορὰ σὰν ἀγοραστής. Τί θὰ πῆ οἰκονομικὴ συμπεριφορά; Θὰ πῆ νὰ ἐπιδιώξη τὸ μεγαλύτερο δυνατὸ ἀποτέλεσμα μὲ τὴ μικρότερη θυσία. Τὸ κάνουμε αὐτὸ πάντα σὰν ἀγοραστές; Γινόμαστε οἱ ἴδιοι πολλὲς φορὲς θῦματα εἴτε αὐτοῦ ποὺ λέγεται αἰσχροκέρδεια, εἴτε ἐκείνου ποὺ λέγεται παράλληλη ἢ μαύρη ἀγορὰ καὶ ποὺ ὁ λαὸς τὴ βάφτισε ἐπιγραμματικὰ γιὰ ὅλες τὶς περιπτώσεις «καπέλλο», οἱ δὲ Ἕλληνες ἀπὸ καιρὸ τὴν ἀποκαλοῦν συλλογὴ κάτω ἀπὸ τὸν πάγκο.

Ἐδῶ τὶς ἐποχὲς καὶ σ' ὅλες τὶς χῶρες ἀκόμη καὶ στὶς πιὸ ἀφελεῖς συνθήκες τῆς ἀγορᾶς ὑπάρχουν οἱ ἀσυνείδητοι κερδοσκόποι ποὺ ὀνομάζονται αἰσχροκερδεῖς. Εἶναι αὐτοὶ ποὺ ἐκμεταλλεύονται καθὼς λέει ἡ νομοθεσία μας τὴν κουφότητο τὴν ἀπειρία ἢ τὴν ἀνάγκη μας καὶ καταφέρνουν νὰ συμφωνήσουν ἢ νὰ πάρουν τίμημα ποὺ βρίσκεται σὲ προφανῆ δυσαναλογία πρὸς τὸ πρᾶγμα ποὺ προσφέρουν. Ὥστε γιὰ νὰ ὑπάρξη αἰσχροκερδεία πρέπει νὰ προϋπάρξη ἀπὸ τὴν πλευρὰ μας κουφότητα, ἀπειρία καὶ ἀνάγκη. Μὲ τὸν ἰσχυρισμὸ ὅτι τὸ κόστος τοῦ προϊόντος εἶναι ὑψηλὸ ἢ ὅτι σπανίζει στὴν ἀγορὰ ἢ ὅτι ἡ ποιότητά του εἶναι ἀνώτερη ἢ ὅτι σὲ λίγο θὰ ἀνατιμηθῆ περισσότερο, μᾶς παρασύρουν νὰ καταβάλλουμε τίμημα πολὺ μεγαλύτερο ἀπὸ τὴν ἀξία τοῦ πράγματος.

Ἡ ἀντιμετώπιση τοῦ κερδοσκόπου εἶναι δική μας ὑπόθεση. Πρέπει πρὶν ἀπ' ὅλα νὰ εἴμαστε ἐνημεροι στὶς συνθήκες τῆς ἀγορᾶς καὶ πρέπει ἀκόμη νὰ ἔχουμε τὸ θάρρος νὰ καταγγέλλουμε χωρὶς δισταγμὸ κάθε τέτοια ἀπόπειρα ἐκμεταλλεύσεως. Ἀντὶ νὰ βάζουμε τὸ κεπέλλο στὸν αἰσχροκερδῆ, νὰ βγάζουμε τὸ «καπέλλο» ἀπ' αὐτόν.

Ἡ τακτική τους εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τὰ παλαιὰ τὰ χρόνια. Εἶναι οἱ «συνέχοντες σῖτον» ὅπως λέει ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ἢ αὐτοί, ποὺ, ὅπως λέει ὁ Λυσίας στὸν περίφημο λόγο του κατὰ τῶν σιτοπωλῶν «ὅταν συμβῆ νὰ ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ σιτάρι, τὸ ἁρπάζουν ἀπὸ τὴν ἀγορὰ τὸ κρύβουν καὶ δὲν θέλουν νὰ τὸ πουλήσουν, ἔτσι ποὺ μπρεστὰ στὸν κίνδυνο μὴ μᾶς λείψη, ἐμεῖς πᾶμε νὰ ἐνδιαφερόμαστε γιὰ τὴν τιμὴ καὶ εἴμαστε διατεθειμένοι νὰ τὸ πληρώνουμε ὅσο κι' ὅσο μέσα στὸ κλίμα τῆς τεχνητῆς ζητήσεως».

ΠΑΝ

Ἡ προστασία τοῦ περιβάλλοντος

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ του ΟΗΕ κ. Βαλντχάϊμ σὲ ὁμιλία του στὸ πανεπιστήμιο τοῦ Πίτσμπουργκ πρότεινε νὰ ἱδρυθῆ ἕνα διεθνὲς Ἰνστιτοῦτο ἐνεργείας, ἐπαναλαμβάνοντας λεπτομερειακὰ ὅσα εἶχε ἀναφέρει κατὰ τὴν προηγουμένη ὁμιλία του στὸ Παρίσι.

Ὁ κ. Βαλντχάϊμ ὑπογράμμισε τὴν ἀνάγκη ἑνὸς διεθνοῦς Ἰνστιτούτου ἐνεργείας, ὥστε νὰ ἐξετασθοῦν οἱ ἀναπτυσσόμενες χῶρες στὴν ἀναζήτηση καὶ ἀνάπτυξη τῶν ἐνεργειακῶν τους πόρων. Ἡ ἵδρυση τοῦ ἰνστιτούτου γίνεται περισσότερο ἐπιτακτική, ὅσο αὐξάνεται τὸ παγκόσμιο ἐνδιαφέρον σχετικὰ μὲ τὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος ἀπὸ τὴν πυρηνικὴ ἐνέργεια κυρίως.

Ο κ. ΒΑΛΝΤΧΑΪΜ τόνισε: «Ζοῦμε σὲ ἕναν ἀλληλοεξαρτώμενο κόσμο καὶ αὐτὸ ὑπαγορεύει μεγάλη δημιουργικότητα.. Οἱ παλιὲς συνήθειες καὶ οἱ παλιὲς μέθοδοι δὲν ἐπαρκοῦν πιά. Ἂν ἐξακολουθήσουμε νὰ διστρούμεθα δὲν θᾶχουμε διδαχθῆ τίποτε ἀπὸ τὴν Ἱστορία.

Ἕνα δρᾶμα

Η ΜΙΚΡΗ Φρανσὶν γεννήθηκε ὡς ἐκ θαύματος. Ἐπέμεινε δηλαδὴ νά... γεννηθῆ παρὰ τὶς ἀντιρρήσεις τῶν γονέων της.

Ὁ Φρὰνκ καὶ ἡ Ντόρεθυ Σπέκ ἔνιωναν τὸ κάθε τι γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴ γέννησή της. Μετὰ ἀπὸ μιὰ ἄμβλωση καὶ μιὰ στείρωση, ὅμως, ἡ μικρὴ ἦρθε στὸν κόσμο.

Τ ἀπέρίεργο γεγονὸς συνέβη στὸ Πίτσμπουργκ τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ ζευγάρι ἔχει ἤδη δυὸ κόρες καὶ δὲν θὰ εἶχε ἀντιρρήσεις ὡς πρὸς τὴ γέννηση ἑνὸς τρίτου παιδιοῦ ἂν τὰ κοριτσάκια δὲν ἔπασχαν ἀπὸ ἀνίατη ἀσθένεια μὲ κληρονομικὲς ρίζες... Ἔτσι ὅταν ἡ Ντόροθυ διεπίστωσε ὅτι ἦταν ἔγκυος προτίμησε νὰ καταφύγη στὴν ἄμβλωση καὶ ἀκολούθως σὲ στείρωση. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως, τὸ τρίτο παιδὶ γεννήθηκε, ποὺ πάσχει «καὶ αὐτὸ ἀπ' τὴν ἀνίατη καὶ κληρονομικὴ νόσο.

ΓΙΑ ὅσους νηστεύουν... ἀλλὰ κατὰ τρόπο μερακλίδικο.

Ὅταν δὲν βρίσκετε καλαμαράκια στὰ ἰχθυοπωλεῖα, δοκιμάστε τὰ κατεψυγμένα.

Ὅσο γουλάζοι καὶ ἂν εἶσθε δὲν πρόκειται νὰ βρεῖτε καὶ μεγάλες διαφορές. Ὑπὸ τὴν αἵρεσιν βεβαίως ὅτι θὰ σερβιρισθοῦν ζεστά. Ἀκριβῶς ὅπως σερβίρονται σὲ ὡρισμένα κέντρα. Ἀκόμη καὶ παραθαλάσσια...

Νέες μηχανὲς Ντῆζελ γιὰ τὰ πλοῖα

ΛΟΝΔΙΝΟ. Μιὰ σειρὰ νέων χαμηλῶν ὑδροψύκτων προωθητικῶν μηχανῶν ντῆζελ ἰσχύος 10 ἵππων ἀνὰ κύλινδρο κατασκευάστηκαν ἀπὸ μιὰ Βρεταννικὴ ἑταιρεία σὲ τύπους τῶν 2 ἢ 3 κυλίνδρων. Οἱ τετράχρονες αὐτὲς μηχανὲς ποὺ ἔχουν ὕψος 62 ἑκατ. ἔχουν κατασκευασθῆ εἰδικῶς γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν ζήτηση ποὺ ὑπάρχει γιὰ χαμηλὲς προωστικὲς μονάδες σὲ ἐμπορικὰ σκάφη ἢ σκάφη ἀναψυχῆς. Οἱ νέες μηχανὲς ντῆζελ μποροῦν ἐπίσης νὰ χρησιμοποιηθοῦν σὰν βοηθητικὲς σὲ περιπτώσεις ποὺ ἀπαιτοῦνται ὑδρόψυκτοι παραγωγοὶ ἰσχύος κα εἶναι κατάλληλες γιὰ τοποθέτηση σὲ χώρους κάτω ἀπὸ τὸ κατάστρωμα ὅπου τὸ ὕψος εἶναι περιορισμένο. Οἱ μηχανὲς εἶναι γερῆς κατασκευῆς καὶ ἡ ὀνομαστική τους ἰσχὺς εἶναι γιὰ μὲν τὸν τύπο τῶν 2 κυλίνδρων 20 ἵπποι γιὰ δὲ τὸν τύπο τῶν 3 κυλίνδρων 30 ἵπποι. Ὁ ἀριθμὸς τῶν στροφῶν ἀνὰ λεπτὸ εἶναι 2.300 στὶς προωστικὲς καὶ 2.600 στὶς βοηθητικές.

Ἡ ξεχωριστὴ κατασκευὴ τῶν κυλίνδρων ἐπιτρέπει τὴν εὔκολη ἀλλαγὴ τῶν ἀνταλλακτικῶν ὅπως τὰ περιβλήματα κυλίνδρων τὶς κεφαλές, τὰ πιστόνια καὶ τοὺς συνδετικοὺς ἄξονες πρᾶγμα ποὺ μειώνει τὰ ἔξοδα ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως. Ἐπίσης τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀντλία τοῦ νεροῦ, ὁ ἐναλλακτὴρ καὶ ἡ μίζα εἶναι σὲ προσιτὰ σημεῖα, συμβάλλει στὴν περαιτέρω μείωση τῶν ἐξόδων. Ἡ μηχανὴ εἶναι ἐφοδιασμένη μὲ θερμοστάτη γιὰ τὸν ἔλεγχο τῆς ὑδροψύξεως παράλληλα δὲ μετὰ ἀπὸ παραγγελία μποροῦν νὰ γίνουν ὡριαμένες προσθῆκες γιὰ τὴν ψύξη καρένας κ.λ.π. Τὸ σύστημα λιπάνσεως εἶναι πολὺ καλὸ ὅπως ἄλλωστε συμβαίνει καὶ μὲ ὅλες τὶς ἄλλες μηχανὲς ποὺ κατασκευάζει ἡ Βρεταννικὴ αὐτὴ ἑταιρεία.. Ἐνῷ ἔχει δοθῆ μεγάλη ἔμφαση στὴν ἀντοχὴ τῆς μηχανῆς, ταυτόχρονα ἔχουν γίνει πολλὲς προσπάθειες γιὰ τὴν ἐξοικονόμηση βάρους ἔτσι ὥστε νὰ κατασκευασθῆ μιὰ ἀνταγωνιστικὴ προωστικὴ μηχανὴ γιὰ σκάφη ποὺ πρέπει νὰ εἶναι ἀσφαλῆ καὶ ἰσχυρά. Οἱ μηχανὲς διατίθενται εἴτε μὲ ὑδραυλικὸ ἀναστροφέα ἢ μὲ ἀναστροφὲς τοῦ χεριοῦ. Ἡ διάδοσή τους εἶναι σύμφωνη μὲ τὶς Βρεταννικὲς προδιαγραφὲς καὶ τὰ σχέδια ἔχουν ἐγκριθῆ ἀπὸ τὸ Νηογνώμονα τοῦ Λόϋντς καὶ τὸ Βρεταννικὸ Ὑπουργεῖο Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ καὶ ΚΑΛΕΣ ΤΙΜΕΣ θὰ εὕρετε δι' ὅλα τὰ ΣΧΟΛΙΚΑ ΣΑΣ ΕΙΔΗ ΜΟΝΟΝ στὰ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΧΑΡ. & Ι. ΚΑΓΙΑΦΑΣ

Ἑρμοῦ 14—Αἰόλου 68

ΠΑΤΡΑΙ —ΑΘΗΝΑΙ

ΑΠΟ ΑΛΟΓΙΣΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Οἱ θάλασσές μας ἀργοπεθαίνουν!

Ρύπανση καὶ ἐντατικὴ ἁλιεία ἐξοντώνουν τὸν ἑνάλιο κόσμο

Ἄρθρο τοῦ ἐξερευνητῆ ΖΑΚ ΚΟΥΣΤΩ

Ὁ διάσημος πλοίαρχος τοῦ γαλλικοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ καὶ πρωτοπόρος στὴν ἐξερεύνηση τῶν βυθῶν κ. Ζὰκ Κουστώ, μὲ μεγάλη ἀπαισιοδοξία ἀντιμετωπίζει τὸ μέλλον τοῦ ἐνάλιου κόσμου, διαπιστώνοντας πὼς ὁ κόσμος τῶν βυθῶν καταστρέφεται ἀλόγιστα, τόσο ὑπὸ τὴν μόλυνση, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸν τρόπο ἐκμεταλλεύσεώς του μὲ ἄμεσο ἀποτέλεσμα νὰ ἐπηρεάζεται καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Κουστώ, σ' ἕνα διαφωτιστικὸ ἄρθρο του, ποὺ δημοσιεύεται παρακάτω, γράφει:

Τὸν περασμένο χρόνο μὲ τὸ σκάφος μου, τὴν «Καλυψώ», εἴμαστε στὴν Καραϊβικὴ προσπαθώντας νὰ κάνουμε ἕνα φίλμ μαζὶ μὲ μία ὁμάδα ἀπὸ τὴν Φλορίδα καὶ τὴν Ζαμάϊκα, μιὰ ὁμάδα ἐπιστημόνων. Εὑρισκόμεθα κοντὰ στοὺς κοραλλιογενεῖς σχηματισμοὺς ποὺ ὑπάρχουν στὴν Ζαμάϊκα, στὸ βόρειο μέρος. Αὐτὸς ὁ σχηματισμὸς εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς ὡραιότερους ποὺ ὑπάρχουν στὸν κόσμο. Πραγματικὰ τὸ νερὸ εἶναι κρυστάλλινο, ὁμορφο, δὲν ὑπάρχουν βιομηχανίες γύρω, ὅλα εἶναι θαυμάσια. Ἀλλὰ ὅταν κάναμε τὶς καταδύσεις μας εἴδαμε ὅτι τὰ εὑρήματα δὲν ἦσαν καθόλου πλούσια σ' αὐτὴν τὴν περιοχή. Κάναμε μιὰ ἔρευνα ἀμέσως, καὶ ἡ ἔρευνα αὐτὴ μᾶς ἔδωσε τὴν ἑξῆς ἀπάντηση: Αὐτὸ τὸ νησί, ὅπως καὶ πολλὰ ἄλλα νησιά, εἶχε ὑπερβολικὸ πληθυσμό. Μέσα σ' αὐτοὺς ὑπῆρχαν καὶ πολλοὶ ψαράδες. Οἱ ψαράδες αὐτοὶ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὸ ψάρεμα ἕνα εἶδος κλουβιῶν, πεγίδες, ποὺ βυθίζανε μέσα στὴ θάλασσα καὶ ἐν συνεχείᾳ τὰ ἀνέσυραν. Τὸ δικτυωτὸ τοῦ κλουβιοῦ φροντίζουν νὰ ἔχη στὴν ἄκρη μεγάλο ἄνοιγμα, ἀλλὰ τὸ μάτι αὐτὸ σιγὰ—σιγὰ μικραίνει, καὶ αὐτὸ σημαίνει ὅτι στὸ βάθος ὑπάρχουν πολὺ μικρότερα ἀνοίγματα καὶ φυσικὰ πιάνονται πολὺ μικρὰ ψάρια.

Βρήκα ἕνα γέρο ψαρά, ἔπιασα συζήτηση μαζί του, καὶ τὸν ρώτησα πῶς δὲν φοβοῦνται ὅτι κάποια στιγμὴ δὲν θὰ ὑπάρχουν ψάρια σ' αὐτὲς τὶς θάλασσες, ἀφοῦ τὰ ψάρια ποὺ πιάνουν εἶναι τόσο μικρά. Μοῦ ἀπάντησε πολὺ σοβαρὰ καὶ πραγματικὰ στενοχωρημένος, αὐτὸς ὁ γέρος ψαρᾶς, ἔτι τὸ ξέρει, ἀλλὰ τί νὰ κάνουν, ποῦ καὶ ποῦ πρέπει νὰ τρῶνε κι αὐτοὶ ψάρια. Ἔτσι λιγοστεύει ἡ ζωὴ στὴ θάλασσα καὶ τὸ ἴδιο συμβαίνει σὲ πάρα πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου. Στὴν Ταϊτή, στὴν Ν. Καληδονία, στὴν Μαύρη Θάλασσα, στὴν Αὐστραλία, λίγο πολὺ παντοῦ. Ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, καμμιὰ φορὰ οἱ καταδύσεις μας διακόπτονταν ἀπὸ ἐκρήξεις. Ἐκρήξεις δυναμίτη ποὺ κάνουν οἱ ψαράδες ποὺ εἶναι πραγματικὰ τεμπέληδες. Διότι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καταστροφὴ ποὺ ἐπιφέρουν, χάνουν καὶ τὸ 80% τῶν ψαριῶν ποὺ σκοτώνουν μὲ κάθε ἔκρηξη διότι αὐτὰ μένουν στὸν βυθό.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ στὴν Γαλλία, τὸ Βέλγιο, τὴν Ἰταλία ἔχουν αὐξηθεῖ τρομακτικὰ οἱ δερματικὲς ἀσθένειες καὶ οἱ μολυσματικὲς ἡπατίτιδες, οἱ ὁποῖες προκαλοῦνται μὲ τὰ μπάνια στὴ θάλασσα, στὴ θάλασσα ποὺ δὲν εἶναι πιὰ καθαρή. Μποροῦμε μάλιστα νὰ δώσουμε καὶ ἕναν ἀκριβῆ ἀριθμὸ ἐδῶ. Ἔχουν αὐξηθῆ κατὰ 1000% αὐτὲς οἱ ἀσθένειες τὰ τελευταῖα 20 χρόνια. Ἡ Βαλτικὴ ἔχει πεθάνει, ἡ Μεσόγειος ἀσθενεῖ βαρειὰ καὶ μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ὅλοι οἱ Ὠκεανοὶ ἔχουν χάσει 40% τῆς ζωτικότητάς των μέσα στὰ τελευταῖα 30 χρόνια.

Η ΖΩΗ ΒΓΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Ἡ ζωὴ γεννήθηκε πρὶν ἀπὸ τρία δισεκατομμύρια χρόνια μέσα στὴν θάλασσα, ποὺ τότε ἦταν γλυκειά, ἁλμυρὴ ἔγινε πολὺ καιρὸ ἀργότερα. Ἀναπτύχθηκε καὶ ἐξελίχθηκε ἡ ζωὴ μέσα στὸ νερὸ καὶ μετὰ εἰσέβαλε στὴ γῆ περικλείοντας στὸ βάθος τὸ ἀπαραίτητο γιὰ τὸ κάθε εἶδος νερό, στὸ κάθε κύτταρο κάθε φυτοῦ, κάθε ζώου καὶ κάθε ἀνθρώπινου ὄντος.

Ἂν θέλετε, δηλαδὴ κάθε κύτταρο ἔχει μέσα του μιὰ μινιατούρα ὠκεανῶν. Χωρὶς νερὸ ἡ ζωὴ εἶναι ἀδύνατη, καὶ γνωρίζουμε σήμερα χάρις στὴν ἔξερεύνηση τοῦ διαστήματος, ὅτι ἡ γῆ εἶναι πιθανώτατα ὁ μόνος πλανήτης τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος ποὺ διαθέτει νερὸ σὲ ἐπαρκῆ ποσότητα, καὶ συνεπῶς ὁ μόνος πλανήτης τοῦ ἡλίου μας ποὺ κατοικεῖται. Ἡ γῆ, χάρις στὸ νερό, εἶναι μιὰ ὄαση μέσα στὸ διάστημα, ἕνα διαστημόπλοιο, τοῦ ὁποίου τὸ 96% τῶν ἀποθεμάτων νεροῦ εὑρίσκεται στοὺς ὠκεανούς. Οἱ παγετῶνες, οἱ λίμνες καὶ οἱ ποταμοὶ δὲν ἀντιπροσωπεύουν παρὰ μόνο τὸ 4% αὐτῶν τῶν ἀποθεμάτων.

Ἡ θάλασσα μᾶς φαίνεται τεράστια καὶ βαθειὰ ἐφ' ὅσον καλύπτει τὸ 70% τοῦ πλανήτη μας καὶ τὸ βάθος της εἶναι τέσσερα χιλιόμετρα κατὰ μέσον ὅρο. Τὸ βάθος τῶν μεγάλων φαραγγιῶν τῶν ὠκεανῶν φθάνει 11 χιλιόμετρα. Ἡ ἔννοια αὐτὴ ὅμως εἶναι τελείως ὑποκειμενική. Στὴ πραγματικότητα ὁ ὄγκος τῆς θαλάσσης εἶναι πολὺ περιωρισμένος, θὰ μποροῦσε ἀκόμη νὰ πῆ κανεὶς καὶ μικρός. Πράγματι, ἐὰν κατασκεύαζε κανεὶς ἕνα πρότυπο μικρῶν διαστάσεων γῆς σὲ μέγεθος αὐγοῦ, ὅλο τὸ νερὸ τῶν ὠκεανῶν δὲν θὰ ξεπερνοῦσε τὸν ὄγκο μιᾶς μόνο σταγόνας νεροῦ, ἡ ὁποία θὰ ἴδρυνε τὴν ἐπιφάνεια αὐτοῦ τοῦ πλανήτη. Αὐτὸ τὸ σπάνιο, πολύτιμο νερό, εἶναι τὸ αἷμα τῆς γῆς. Καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιο σπάνιο, τὸ πολύτιμο νερὸ ἐμεῖς τὸ καταστρέφουμε ἀλλοιώνοντας καὶ ρυπαίνοντας τὴ θάλασσα. Ἡ ἀπογύμνωση τῶν ὠκεανῶν ἀπειλεῖ ὁλόκληρο τὸ ὑδραυλικὸ σύστημα τοῦ πλανήτη. Συγκρόνως ὑπονομεύει τὴν βάση τῆς ζωολογικῆς πυραμίδας, τῆς ὁποίας ἐμεῖς κατελαμβάνουμε τὴν κορυφή. Εἶναι ἐπείγον νὰ σώσουμε τὴν θάλασσα καὶ ὄχι μόνο γιὰ λόγους πατερναλιστικῆς προστασίας τῆς φύσεως ἀλλὰ γιὰ νὰ μπορέση τὸ ἀνθρώπινο εἶδος νὰ ἐπιβιώση καὶ μετὰ ἀπὸ μερικὲς ἑκατοντάδες.

Ὅταν μιλᾶμε γιὰ προστασία τῆς θαλάσσας αὐτομάτως μιλᾶμε γιὰ ρύπανση, καὶ ὁπωσδήποτε μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ ρύπανση τῆς θάλασσας, στὴν ἐποχή μας ἔχει φθάσει σὲ πολὺ σοβαρὸ σημεῖο. Ἀλλὰ ἡ θάλασσα δὲν ὑποφέρει μόνο ἀπὸ τὴν ρύπανση ὑποφέρει καὶ ἀπὸ κάτι ἄλλο, σὲ βαθμὸ σχεδὸν τὸν ἴδιο, αὐτὸ τὸ ὁποῖο ἐγὼ ὀνομάζω μηχανικὴ καταστροφὴ καὶ θὰ ἤθελα νὰ σᾶς ἐξηγήσω, τί ἀκριβῶς ἐννοῶ μὲ αὐτὸ τὸν ὅρο. Δυστυχῶς σ' αὐτὸ τὸ πλανήτη ὑποφέρουμε ἀπὸ πληθυσμιακὴ ἀνάπτυξη. Θέλω νὰ πῶ ἀπὸ μεγάλη αὔξηση τοῦ πληθυσμοῦ. Πρᾶγμα τὸ ὁποῖο ὁδήγησε σὲ ἕνα ἀθέμιτο ἀνταγωνισμὸ μεταξὺ ἀνθρώπων καὶ ζώων γιὰ τὴν κατοχὴ ὅλων τῶν ἀκτῶν, εἴτε εἶναι οἱ ὄχθες μιᾶς λίμνης ἢ ἡ ἀκτὴ μιᾶς θάλασσας. Αὐτὸ τὸ παρατηροῦμε πολὺ καθαρὰ στὴ λίμνη τῆς Ταγκανίκας στὴν Ἀφρική, ὅπου τὰ ζῶα δὲν μποροῦν πλέον νὰ πηγαίνουν στὶς ὄχθες τῆς λίμνης νὰ πιοῦνε νερὸ ἢ νὰ φάνε. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει καταλάβει αὐτὲς τὶς ὄχθες καὶ τὰ σκοτώνει καὶ ἐξαφανίζει σιγὰ—σιγὰ τὸ ζωϊκὸ κεφάλαιο ἀπὸ τὸν πλανήτη μας.

Σήμερα ὅλοι μας ἀνησυχοῦμε γιὰ τὴν τύχη ποὺ θὰ ἔχουν οἱ λίμνες καὶ τὰ ποτάμια. Διότι ἂν πάρουμε καὶ παρατηρήσουμε ὁποιονδήποτε χάρτη, ὁποιασδήποτε ἠπείρου, θὰ δοῦμε ὅτι αὐτὰ μοιάζουν σὰν τὶς ρίζες ἑνὸς δένδρου. Γι' αὐτὸ τὰ ποτάμια καὶ οἱ λίμνες εἶναι οἱ ρίζες τοῦ ὠκεανοῦ. Καὶ θὰ σᾶς πῶ τὸ γιατί: Τὰ ποτάμια κατὰ τὸ παρελθὸν τροφοδοτοῦσαν τὴν θάλασσα μὲ ὀργανικὲς οὐσίες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἐτρέφοντο τὰ ψάρια. Σήμερα, ὅμως, τὰ ποτάμια τροφοδοτοῦν τὴν θάλασσα μὲ βιομηχανικὰ δηλητήρια, μὲ τὰ ὁποῖα σκοτώνουν τὰ ψάρια. Ἂς πάρουμε μία ἄλλη περίπτωση, τὰ ἕλη. Τὰ ἕλη τὰ ἀποξηραίνουμε γιατὶ θέλουμε νὰ γλυτώσουμε ἀπὸ τὰ κουνούπια. Ἔτσι, ὅμως, καταστρέφουμε τὴν χλωρίδα καὶ πανίδα, ἡ ὁποία εἶναι ὁπωσδήποτε ἀναγκαίαι γιὰ τὴν συντήρηση τοῦ ζωϊκοῦ κεφαλαίου στὸν πλανήτη μας. Ὑπάρχει ἀκόμα καὶ ἡ περίπτωσις τῆς οἰκοδομήσεως στὶς ἀκτές.

Οἱ ἄδειες οἰκοδομήσεων δίδονται τελείως ἀμελέτητα, ἀδιάφορα, αὐθαίρετα. Καὶ λίγο—πολὺ στὶς ἀκτὲς ὅπου ὅλοι θέλουμε νὰ πᾶμε, κτίζεται ὁτιδήποτε ὁπουδήποτε. Στὴ Γαλλία π.χ. στὶς ἀκτὲς πρὸς τὴν Μεσόγειο ἔχει ἕνα μικρολίμανο σχεδὸν κάθε 500 μ., ἐὰν εἶναι δυνατόν, αὐτὸ νὰ φανῆ λογικό! Γιατί, ὅλοι θέλουμε νὰ πᾶμε στὴ θάλασσα, ὅλοι θέλουμε νὰ κάνουμε τὶς διακοπές μας ἐκεῖ. Φτιάχνουν, λοιπόν, λιμάνια, μαρίνες θέρετρα, πλάζ ξενοδοχεῖα κλπ., ὅπου καὶ νάναι καὶ λίγο — πολὺ παντοῦ.

Ἡ Φλώριδα εἶναι μία περίπτωσις ἐκεῖ δὲν ἔχει μείνει τίποτε φυσικό. Δέν ἔχουν μείνει οὔτε ζῶα, οὔτε φυτά, ἐκτὸς ὀλίγα, τὰ πάντα εἶναι τεχνητὰ ἀκόμη καὶ τὰ νησάκια καὶ τὰ λίγα φυτὰ τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν καὶ αὐτὰ εἶναι τεχνητά. Ἡ ζούγκλα δηλαδὴ τῆς φύσεως ἔχει ἀντικατασταθῆ ἀπὸ τὴν ζούγκλα τοῦ μπετόν.

Ἐρχόμαστε τώρα στὸ θέμα τῆς καταχρήσεως στὸν τομέα τῆς ἁλιείας.

Η ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

Τὰ παλιὰ χρόνια, οἱ ἀρχαῖοι εἶχαν τὴν ἰδέα ὅτι στὴν θάλασσα ψαρεύουν γιὰ νὰ φροντίσουν τὴν οἰκογένειά τους, νὰ μπορέσουν νὰ φᾶνε. Μ' αὐτὸν τὸ τρόπο κατάφεραν νὰ ζήσουν ἐν ἁρμονίᾳ μὲ τὴ θάλασσα γιὰ πολλὰ χρόνια, γιὰ πολλοὺς αἰῶνες. Σ' αὐτὸ μποροῦμε νὰ ποῦμε συνέτεινε τὸ γεγονὸς ὅτι πίστευαν πὼς ἡ θάλασσα ἔπρεπε νὰ μείνη καὶ γιὰ τὰ παιδιά τους καὶ γιὰ τὶς ἑπόμενες γενεές.

Σήμερα, ὅμως, ἡ βιομηχανικὴ ἁλιεία ἔχει τελείως διαφορετικοὺς στόχους. Λίγο — πολὺ ὅλα τὰ φορολογικὰ συστήματα δέχονται ὅτι τὰ μηχανήματα ἁλιείας πρέπει νὰ ἀποσβεστοῦν μέσα σὲ ἑπτὰ χρόνια. Συνεπῶς, κάθε ἐφοπλιστὴς ἢ ἰδιοκτήτης δὲν ἐνδιαφέρεται καθόλου γιὰ τὴν ζωὴ τῆς θάλασσας, τὸν ἐνδιαφέρει νὰ κάνη ὅ,τι μπορεῖ γιὰ νὰ ἀνταπεξέλθει σ' αὐτὸν τὸν νόμο σ' αὐτὸν τὸν περιορισμό. Εἶναι βέβ